

ГУВЕР ВІДВІДАЄ ПОЛУДНЕВУ АМЕРИКУ.

ХОЧЕ НАВЯЗАТИ ТІСНИЙ ЗВ'ЯЗОК І ПРИГЛЯНУТИСЯ ЕКОНОМІЧНИМ ВІДНОСИНАМ.

ПАЛЬО АЛБТО, Каліфорнія, 9. листопада. — Герберт Гувер рішився, заки обійме уряд президента, відвідує подорож по краях Полудневої Америки, щоб в той спосіб зацікавити дружбу між Заушними Державами і полуднево-американськими республіками. Президент Кулідж і інші налягають, щоб Гувер докинув відвідує ту подорож. А Гувер, хоч бував у різних сторонах світа, то в Полудній Америці ще не був і сам цікавий обзаймитися з тамешніми відносинами, додано торговельними.

Новий президент відбаде подорож на американським предстві Мерленда.

СМІТ БУДЕ ГОВОРИТИ НА РАДІО.

НІХТО НЕ ЗНАЄ ЗМІСТУ БЕСІДИ. АЛЕ ДУМАЮТЬ, ЩО ВІН БУДЕ ЗА ТИМ, ЩОБИ ГОРОЖАНИ ДОПОМАГАЛИ ГУВЕРОВИ. БУДЕ ГОВОРИТИ І ПРО ПРИНЦИПИ СВОЄГО ПРОГРОАМУ.

НЮ ЙОРК, 9. листопада. — Велику сензацію викликала вістка, що губернатор Віктор буде говорити до американського народу по радіо у містограду ввечері, в годині 8. Промова буде тривати пів години.

Навіть найблизчі приятелі Сміта не поділяють, що саме буде говорити губернатор. Догодуються тільки, що він візьме напів, щоб стала твердо при Гувері і допомогла йому в переведенні його програми. Крім того буде говорити про верне ще і про релігійну нетерпимість, що відіграла таку велику роль в останній кампанії. Буде говорити як людина, котра не буде вже старатися о ніякий публічний уряд, а котрій лежить тільки добро народу на серці.

ГАВТОН ВЕРТАЄ ДО ЛОНДОНУ.

КУЛІДЖ НЕ ПРИЙМАЄ РЕЗИГНАЦІЇ. ВАШИНГТОН, 9. листопада. — Бувший амбасадор до Лондону, Алансон Б. Гавтон, вертає назад на своє попереднє місце. Як відомо, Гавтон кандидувал за рамени республіканської партії в ньюйоркські округи на сенатора, але при виборі перепав. Президент Кулідж не приймає тепер внесені ним, попередню резигнації і Гавтон вертає до свого давнього діяч. бу.

РУЗВЕЛТ ІДЕ НА ПОЛУДНЕ.

А ОТТИНЖЕР ДАЛІ ОСПОРЮЄ ВИБІР. НЮ ЙОРК, 9. листопада. — Республіканський кандидат на губернатора ньюйоркського сейту, Оттинжер, далі не признає вибору Рузвельта. Та Рузвельт нічого собі з того не робить, тому вихав спокійно на дальнє лічення на полудне. По дозвіл заявив, що це шасте, що губернаторство опинилося в демократичних руках, бо населення сейту заощадило на тім грубі міліони при розбудові водних сил.

НА БІРЖІ НЕ ВТІХАЄ.

БОЖЕВІЛІ СПЕКУЛЯЦІЇ ЗРОСТАЄ. НЮ ЙОРК, 9. листопада. — Чим далі по либарам, тим більше люде спекулюють. Якісь прямо щас огорчу люде і спекуляції зростає з кожним днем. Майже всі шері йдуть вгору, бо люде купують, що попадає під руки.

ГУВЕР В СПРАВІ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА.

ВАШИНГТОН, 9. листопада. — Американський Червоний Хрест розпочинає кампанію за новими 5,000,000 членами. Відомо підписав вже новий президент Гувер, підписав великі заслуги Червоного Хреста при допомозі впливу ріки Місісіпі та при інших катастрофах.

ПРОТИ ПРОГІБЦІЇ.

32 ДИСТРИКТИ НА 40 ЗАВ'ЯЗУЮТЬСЯ ЗА ЗМІНОЮ ЗАКОНА ВОЛСТЕДА. БОСТОН, 9. листопада. — При теперішніх виборах на президента був долучений запит до виборців, чи вони годяться на це, щоб сенатор з їх дистрикту заявився за зміною закона Волстеда. Голосувало 40 дистриктів сейту Мессечутс. З них 32 зав'язалося за зміною акту Волстеда.

ЖІНКИ І ПРОГІБЦІЯ.

ЗВЕРТАЛИ УВАГУ ПРИ ВИБОРАХ ТІЛЬКИ НА ТУ ОДНУ СПРАВУ. НЮ ГЕЙВЕН, Канекатик, 9. листопада. — Міссис Генрі Б. Пібад, представителька Жіночого Народного Комітету для допомоги виконувати законів, подала, що при останніх виборах жінки були зацікавлені тільки в питанні прогібці, а не в тарифі, фармерській проблемі, добробуті і т. п.

ЯК ВИПАЛО ГОЛОСУВАННЯ.

НЮ ЙОРК, 9. листопада. — Ще досі нема точного обчислення всіх голосів. Досі одержав Гувер 20,812,912 голосів, а Сміт 14,620,912.

ПОЛІСА СНАДЕРГА НЕВАЖКА.

ДОЧКА НЕ ДІСТАНЕ СПОДИРАТИСЯ \$95,000, ЗАДЛЯ ЯКИХ ЇЇ МАТИ ДОПУСТИЛИСЯ УБИЙСТВА. НЮ ЙОРК, 9. листопада. — Мегоней, суддя Найважчого Сейду, відмовив домагаюся заступника малолітньої Лорейн Снайдер, щоб добути від Проступища Іншуренс Компані \$95,000 титулов ассуранції. Задля чого були допущені в свої часі мати дівчинку, Міссис Рут Снайдер, убийства свого мужа. Як відомо, її страчено на електричній кріслі разом з Генрі Грей, що допомагав їй в убійстві.

Суддя подав, що муж Рут Снайдер не знав нічого про ту ассуранцію, а підпис на полісі фальшивий.

ЗАГИБЕЛЬ МАЙНЕРІВ.

В Боснії експлуатувала 8. с. м. вуглева копальня. 12 тяжко покалічених майнерів відбуду- то зпід руїн, але не відомо, скільки залишилося забитих.

ЗБІЛЬШЕННЯ ВИРОБНИЦТВА СКЛА НА УКРАЇНІ.

За постановою ВРНГ в цьому році виділено механізовані тутти, що виробляють пшениці і виконє скляне в Константи- нівці та в Ставківську туту „Пролетар“ в окремий республіканський трест Укреско- трест. Виробництво скла тресту на 28—29 рік складило 20'міа. карб., цего збільшу- ться на 35%, рінняючи з 27— 28 роком. Особливо збільшу- ться виробництво бемського скла — на 118%. На капітальні роботи, зокрема на встановлення другої системи машин Фурко на Константинівському викомному заводі, а також на проектування нового Лисичанського заводу буде витрачено в цьому році 1.5 міа. карб. Трест верне особливу увагу на раціоналізацію скляного виробництва, на зменшення браку та бітого скла.

ПОШИРЕННЯ КУЛЬТУРИ КЕНАФУ НА УКРАЇНІ.

Спеціальна нарада при НКР розглянула доклад про під- сумки досвіду культури кенафу на Україні в 1928 р. Нарада прийшла до висновку, що культура кенафу в Південній Україні могла можлива, а тому надалі треба поширювати її засів, хоча 1928 р. не дає змоги зробити точні підрахунки щодо напснривності району розповсюдження кенафу та його рентабельності. На 1928—29 р. ухвалено за- контрактувати по селянських господарствах 2,180 гект. кенафу з виданою авансом по 80 карб. на гектар. Контрактувати провадитиметься головним чином по колгоспах, для чого запропоновано Укркогоспозем- виділити відповідні для культури кенафу господарства.

ЯК ЗАБУТИ ПРО ВІЙНУ.

Бурмістри ріжних лондонсь- ких ділниць (бо Лондон з 6 міа. мешканців поділений на цілу низку окремих частин самоврядування) зібралася на нараду, щоб рішити статуюти з усіх міських садів, парків, вулиць і площ кулестеті, гармат, теїки й інші воєнні трофеї. Лондонські мейора мотиву- ють свою рішєнню тим, що „бажаніи є як нахилити забути про війну і зайняти перед очима громадян все те, що нагадує про дні кривавої та без- соромної війни“.

ГРАМОФОННИ ЗАМІСЦЬ КНИЖКИ.

Славний англійський письменник Едгар Велс, автор а- вантурних і кримінальних пові- стей, рішив почати нову добу у методах літературної пра- ці. Писати книжки і ставити пєси, це, на його думку, нині за мало. В обох випадках пи- сьменник є надто далеким від читача. Щоби зблизитися з ним, Велс хоче обмінити ви- давання, друкарні, сцену та ар- тистів і оповідає свої повісти на грамофонному плиту. Він зробив це вже зі своїм остан- ним оповіданням „Чоловік у багні“. Коли цей його винахід викликав успіх, Велс хоче пере- повістити на грамофон свої 160 повістей і 400 оповідань.

ОБЕЗПЕЧЕННЯ ЧАСТИН ТІЛА.

Англійська фільмова звізда міс Мейбел Полтон обезпечила свої очі на 30 тисяч фунтів. У той спосіб хоч вона заповни- ти собі матеріальні існування на випадок нещастя, що в житті фільмових акторів є за- ледно виставлені на небезпеку з огляду на коментарі на сцені, свідчення при накручуванні фільмів. Річна ассуранція премія коштує міс Мейбел 350 фунтів. Проте не є це ше рекорд в обезпечуванні ріжних частин тіла славних артистів. Нпр. стоїть відомої російської тачиористки Павлової є обезпечені на 36 тисяч фунтів стерлінгів. Гортанка славного Каруза була обезпечена на 20 тисяч, а Падеревський зааску- ровав свої пальці на 40 тисяч фунтів стерлінгів.

ЧИСЛО 13 ПРИНОСИТЬ ШАСТЯ.

Не в нас, на жаль, а тільки в Японії. Шлюбний одяг на- реченої брата японського ца- ря, князя Чібу, складається з 13-ти кусників складарочно- го в світі шовку. Кольо число кусників одягу було менше або більше, то в такому ви- падку, після японського пові- р'я, подружжю не буде шас- тливе. Число 13 в японському подружжі грає велику роль.

НУДЖА І ВИЗІСК НАСЕ- ЛЕННЯ ЗКАРПАТТЯ.

Про нуджу населення Зкар- паття й про те, як з ним по- відіатися чеські окупанти, свідчать ось який факт: Ужго- родський уряд посередництва праці розіслав по всіх селах Зкарпаття відозву для призо- ва робітників на працю до Бельгій Нотарі вивинбили це по селах і так на що відозву в дні 29 вересня прийшло до Ужгороду поперв 2,000 робіт- ників та селян, але коли при- шло до вибирання на працю, вибрано всього на-всього 200 люде. Решта 1800 чл. зіста- єся, в Ужгороді без їди та грошей на дорогу до дому. Люде домагалися від уряду, щоб покрити їм видатки на дорогу. На це показують полі- ція, а та розігнала робітників. Крім цього селяне за в- ставлення ріжних документів до лашпорту платили нотарі по 16 корон; значиться: но- тарі заробили на бідним населе- нню 22,000 корон.

Ось так поводиться чеська влада з бідними селянами на Зкарпатті.

ПОПРАВА ШАСТЯ В РУЛЕТЦІ.

Судова розправа проти ша- шки, що організувала „сис- тему певної гри“ на рулетці в Сан Ремо, спростувала не- вірні чутки в пресі, буїм-то ці „фальшиві гри“ винай- шли спосіб спрямувати ка- зівку рулетки на бажане чи- сло. Поліція переловила ор- ганізаторів цієї гри саме в канці, коли вони робили цілі- ні досліди під стоєм несуд- женої рулетки. Головний об- винувачеві, Ітагеліє з Мілану, Джованні Феррі, признав, що він иі оповів усіх пер- шість своєї гри. Увійшовши в порозуміння з крупером, він пробрався до саа гри в нощі і сикнувся прикріпити під рулеткою магнет, одяче не йому не вдалось. Він програв за дні 40,000 лір і втратив та- жидень на експерименті в домашнім моделем рулетки, щоб „відбитися“. Він дістав півтора року в'язниці, а його співпачи по 9 місяців.

ДЛЯ НАУКИ.

80-літній пастор невеличкого сільця Лільчердаль у Швеції, Іван Емандер, є найвиначні- шим і найстаршим ботаніком у світі. Під кож пору відбаує він подорож доволка землі в погоні за незнайомими родми рости. Учений старець не жа- хається ніяких труднощів. В невідчій лоді переїздить гірські річчі потоки і відра- єється на стрімкі верхи аме- риканських Кордильєр. З Аме- рики через Аляску, пролив Бе- рінга, Камчатку, Японію і Ки- тай здумує дістатися до Калькутти, а звідти до Тибету. Різдвяні свята перебуває в Ви- флєсеї, з Вифлєсеї вибира- ється до Константинополя, а звідти літаком до Швеції.

НЕЧУТНА ПОДПІСНА СВИ- СТАВКА.

Поліція в Парижі має нові свиставки, яких може при- кликати поміч, хоч голоси свиставки не чути. Голос свиста- вки є такий вишестий, що люде- не хто його не чує, але мік- рофон у другого полєміана перехоплює сигнал.

„БІЛІ ІНДІЯНЕ“ ПАКОСТЯТ Ї У БАЗИЛІ.

В областях Аргавя і То- скантіан від рікою Амазонкою в Бразилії найдено білих Інді- нці. Ці Індіане мають бітти и- сикі, мускуляри і неустрашні. Вони носіє кістни прикраси, якими продовжують ніс та довшину губу. Вони напада- ють на робітників, що бу- дують там залізницю до кар- чі, і забирають начиння та кар- чі. В однім нападі впривали з со- бою одного старого чолові- ка, що відтак з ним зробили, невідомо. Бразильські вчені організують експедицію для збирання всіх можливих відомостей про тіх білих Індіан.

СЕЛЯНСЬКА КРОВ У ГАЛИ- ЧИНІ.

Ще не затих гомін випадків рішного страйку в раському політці, котрий закінчився по- бідою страйкуючих, а вже ма- ємо до занотування другого випадку, котрий і сінчився трагічно. На тіа страйкового руху в селі Гребеніи, також раського повіту, прийшло до сучасні страйкуючих і поліції, в силі котрої поліція без при- чини ужила пального оружя і кілька селли ранила. Страй- коучи били прикладами, то- рочили з волосся, а потім масо- вно арештували. Арештованих відвезено всіх до Львова. В селі Гребеніию заведено воєн- ний стан і заквєтровано ка- валерію та більш відділи по- ліції. Військо грубе і знуша- єть над селянами, жадаючи великих контрибуцій.

ЩЕ ОДИН ПОЛЬСЬКИЙ КОРОЛЬ.

Королем Польщі має бути хто инший, а „ардичішук“ Ковалевський. Так знівався сві- док Толмачова на 7-ому дні процесу каріванів. Значить, коли Ковалевський дуже щас- тливий, то в Польщі й з'явля- єть, що щойно коли він стане на чолі держави, то буде порядком! Знову ж другий „ардичішук“ Пінєвський заявив, що після марієвського порозуміння Ковалевський буде „мужем про- види“ в Польщі й яко такий і з'являється виборний королем. Ті діє духоні будуть містрами, а „діскуп“ Фельдман пра- тьмію. Врешті заживемо жи- ттям!

МАНІО СТАВ ПРЕМІСРОМ-МІНІСТРОМ РУМУНІ

П'ЯТЬДЕСЯТЬЛІТТЄ ПАНУВАННЯ ОЛІГАРХІ БРАТІЯНУ СКІНЧИЛОСЯ. ДО ВЛАДИ В РУМУНІ ПРИЙШЛИ СЕЛЯН- СЬКА ПАРТІЯ. РУМУНІЯ МОЖЕ СТАТИ РЕПУБЛІКОЮ.

БУКАРЕШТ, 9. листопада. — По невдачі Титулеска сформу- вувати кабінет міністрів регентська рада доручила форму- вання уряду відером селянської партії Маніо. Коли реген- ська рада повідомля про це Маніо, він негайно дістав з ки- шень кусень паперу, на якому було вже написані імена нових міністрів.

В програмі своєї діяльності намічає Маніо в першу чер- гу розпуск старого парламенту та вибори нового. Він заяв- ляє, що ці вибори будуть переведені чесно і без репресій влади, або махінацій старих політикерів. Заповдає свободу преси та забезпечення горожанських прав населенню Румунії. Хоч Маніо і говорить, що він не думає міняти монархі- в Румунії на іншу форму влади, його приятелі кажуть, що він можливо переведе серед населення референдум, чи не за- в'язується воно за зміною сучасного державного устрою на ре- публіканський.

Всі вважають, що з приходом Маніо до влади вже дійсно скінчалася п'ятдесятилітня диктатура магнатсько-поміщи- ньої камарії в Румунії.

ЛЯВА ЗАЛИВАС ДАЛІ.

ВИБУХ ЕТНІ НАЙВІЛЬШИЙ ЗА ОСТАННІХ 400 РОКІВ. ЛЯ- ВА ЗАЛИЛА ОСЕЛО МАСКАЛІ З 7,000 МЕСХАНЦІВ.

КАТАНІЯ, 9. листопада. — Проф. Понте, директор вуль- канічного інституту, дослідив злітака, що лява витікає з кра- теру вулькану більше ніж зі ста шлінів. Він сподівається, що вибух Етні буде тягнутися ще з місяць.

Лява вже залила велечні простори навкоко гори і по- ховала під собою частину міста Маскалі. Тепер вона розпід- лася на три рукави, якими стікає далі в напрямі до Джіри, Катані та Мессіни. Лява наближається до залізничного мосту і трітньої його зинищення. Дотепер в ній загинуло три осо- би. Вона вже заробила шкоди більше ніж на 1 міліон дол.

ВИДАЛИЛИ ПОСЛІВ З ПАРЛЯМЕНТУ.

ДВА ЕЛЬЗАБІТІ ПОСЛИ АВТОМОНІИ ВИДАЛЕНІ З ФРАНЦУСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ.

ПАРИЖ, 9. листопада. — Палата депутатів 220 голосами проти 39 не допустила до участі в засіданні послів з Ал- зандії. Їм ставляють у вини, що вони домагаються автономії Ал- зандії, яка загрожуює цілості французької республіки.

Посли д-р Рінкль та Россе були засуджені на п'ять років до в'язниці за пропаганду автономії Алзандії. Коли їх апел до вишого суду перапа, то президент Франції помилював їх, але палата послів не допустила їх на свої засідання.

САМОВИВСТВО І ВІВСТВО НА ЛІТАКУ.

ЮГОСЛАВІЯНСЬКИЙ ЛЕТУН ЗАВІВ СЕБЕ ТА СВОЮ УЛО- БЛЕНУ ДІВЧИНУ, НАВМІСНО УПАВШИ З ЛІТАКОМ НА ЗЕМЛЮ.

БЕРЛІН, 9. листопада. — Стався небувала в лєтніції пригода, коли молодий югославський летун Фрочич попи- внив на літаку самовистов та вбивство. Він був заколюбний у дівчину, але не ма бажаної взаємності.

Порившись поповнити самовистов та вбивство своєї заколюбної дівчини, він запросив її полїтати з ним на літаку. На лєтничому полі азав чужий літак і піднявшись на значну височину, пустив його падати на землю. Сам летун зістав за- битий відразу, а дівчина ще могла розповісти, що це він зро- бив навісном.

ФОРМУЮТЬ ДВА КАБІНЕТИ.

ПУАНКАРЕ РОБИТЬ СПРОБІ ОРГАНІЗУВАТИ НОВИЙ КАБІНЕТ МІНІСТРІВ, А СОЦІАЛІСТИ ТА РАДІКАЛИ ХОЧУТЬ ОРГАНІЗУВАТИ СВОЙ.

ПАРИЖ, 9. листопада. — На припроучення президента республіки Пуанкаре робить спроби організувати коаліцій- ний кабінет міністрів. В той самий час соціалісти та радикали стараються відновити свою стару коаліцію, щоб сформува- ти кабінет лише зі своїх членів.

Соціалісти та радикали роблять не даятого, щоб більше виторгувати уступок у Пуанкаре, бо вони самі не мають по- трібної більшости в парламенті для підтримки їх правитель- ства.

НЕПОМІРНО КОШТОВНА ЗАБАВКА.

КОРОНАЦІЯ ЯПОНСЬКОГО ІМПЕРАТОРА КОШТУЄ 12 МІЛІОНІВ ДОЛАРІВ.

КІОТО, 10. листопада. — Тепер відбуваються тут торжес- тва з нагоди коронації японського імператора Гродіто. Він є сто двадцять четвертим імператором з одної й тоїж династії. Коронаційні торжества уряджені з небувалою розкіш- ню з безчисленними старовинними церемоніями. Коронація ім- ператора обійдеться японському народові квотою 12 міліо- нів доларів. Як 2,500 почесних гостей запрошено до „ім- ператорського столу“. З нагоди коронації проголошено амні- стію для 87,000 засуджених.

МОНАРХІЧНА ІДЕЯ ВЕРМЕЛА.

НІХТО НЕ ВІДКУПІВАСЯ НА ЗАКЛИК НІМЕЦЬКИХ МОНАРХІСТІВ.

БЕРЛІН, 9. листопада. — З нагоди обходу десятиліття ні- мецької республіки монархістична організація баварців офі- ціально віддала залик, щоб в цей день населення Німеччини ви- ніснє до повнодня державка старі Імператорські прапори. Це мало би бути знаком жалоби по монархії. Але на цей залик ніхто не відгукнувся, бо монархічна ідея для молодого генерації в Німеччині вже вмерла.

„СВОБОДА“ (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
at 88 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 6, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES.

Three cents a copy	Поповнює число три центи
One year \$ 7.00	На рік \$ 7.00
Six months 3.75	На пів року \$ 3.75
Three months 2.00	На три місяці \$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:	
One year \$10.00	В Америці і в Нью-Йорку: \$10.00
Six months 5.00	На пів року \$ 5.00
Three months 2.75	На три місяці \$ 2.75
3 Months outside the U. S. 4.00	На три місяці за кордоном: \$ 4.00

Address: „СВОБОДА“, P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

3 ПРИВОДУ НАЦІОНАЛЬНИХ СВЯТ:

МАЮТЬ ВОНИ ПІДНОСИТИ ДУХА І ОБЕДНУВАТИ. НЕ ВІСНОВИТИ КОНКУРЕНЦІ. НЕ РОБИМ НАРОДНИХ СВЯТ — ЦЕРКОВНИХ. ПОДАЄМО ПРО ВІДПОВІДНІ ПРОГРАМИ.

Як можна зважувати з дописів і оголошень, американські Українці святкують свого року особливо торжественно. Свято Першого Листопада. Не дивно, бо є дві важкі річечки, щоб якраз тепер святкувати річницю проголошення нашої державності. Як відомо, українських ремінь били до сьогодні, ніж це було іншими народами.

Щеж бо перша десята річниця народження нашої держави, нашого революційного зриву на Західній Україні! І вже той момент собою так важкий, що не дивно, що ним заохопили наші браття на Рідній Землі і ми тут на імміграції.

Але є ще одна причина, чому сею року пишмо на листопадові свята. Ото на вулицях Львова подалася в сучасні листопадові дні кров. Наші браття у Львові не далися настрашати польською окупантською і рішили піти величавим походом на цвинтар, щоб там в день 1. листопада скляти голови перед тими борцями, що лягли в боротьбі з польським нацизмом, що впали в обороні Львова.

З того приводу прийшло до сутинчик із змобілізованою польською поліцією і польськими бойками, а вислід тієї сутинки вже нам дещо відомий. Вже ті скупі відомості, що ми їх одержали в телеграфічній дорозі, вказують на страшні лихві зрива. Попоминув сотні побитих і арештованих, поминувши мільйони шкоди, які нанесли Лихи нашим інституціям, ми є свідками ще такого звірства: божественна людська товпа скинула з третього поверху українську жінку, що згинувла на місці.

З величю подією десятиліття проголошення української державності приходиться нам боїти над новими жертвами, приходиться нам зійтися і не тільки святкувати але і закладати протести проти тих останніх людських насильств.

Листопадове Свято як і Свято Соборності, і як Шевченкове, Франкове, чи яке інше, всенародне свято, це так по-лі, як і мусить перетоплюватися в одну силу і роботу з нашої рідної землі, батьківської.

Ще ті свята, перш ніж ми мусимо клонити голови, має огляду на те, до яких ми політичних партій належимо, чи до яких чергових хвилювань. В ті свята повинно бути між нами переміри. В ті моменти ми повинні вміти зійтися до купи разом як одна родина. А коли ми не вміємо зійтися, то ми мусимо навчитися забути свою брательну батьківщину, куди і хто перший забуває і протістає з ширим серцем а не з обуренням, руку, яку розуміє краще духа наших національних свят, цей відомий краще наших національних гнів, цей відважний пошук наших національних програм.

Приходиться нам це стримувати нашому громадянству, щоб воно усунути деякі аномалії, які починають закралася в наше громадянське життя. Ми бачимо, як навіть по малих містечках наші громадяни влаштовують по два, а то навіть по три Листопадові Свята. І річ яка, кожен з них не випадає так, як цього вимагає саме свято і та хвиля, яку тепер переживаємо. Свята ті не створюють загальних, а групових свят. Це не свята Святого Українського Громади, громад греко-католицьких чи православних, чи може ще яких інших.

Що більше? Дуже часто трапляється, що в ті свята громади влаштовують на одні і той самий день два свята. Одна громада чи одна група влаштовує свято, так би сказали — на перекір, щоб відітнути своїх прихильників, щоб вони не пішли на свято другої групи. Трапляється і так, що одна група полюбляє свято другої в той спосіб, що дає на той день своє представлення чи заповіді яскравіше.

Таким чином, коли свята не відповідають, тож кринишуть. Ми, але не Хмельницький. Він виходить цілком не був. На добавок похід вже скінчився, вже скінчився також ватажок. Бувають здорові, бо я з моїм полком відходжу! Полковник покосився на ший.

Забавляючи нас старшини. Майже всі були з відвідомою як до приказу самого гетьмана. Староста доводився, але коли й полковник Кричевський промовив і заявив, що без суду і приказу гетьмана не дозволяють карати свого сотника, Конецької змяк. Стануло на тим, що до рішення гетьмана Хмельницький лишиться в полковник арешті, себто в руках Кричевського.

По тій військовій раді Конецької вивисла до гетьмана, котрий тоді був в Бродях, велике писмо про зраду Хмельницького. Боячись впливу приятеля сотника на гетьмана, Конецької на другий день сам вийшов до Бродів. Хмельницького звабав до себе рух „товариство“ і верну до Чигирини Кричевський і держав його в своїй хаті під вартою.

Ще заки гінцев Конецької вибрався в дорогу, дав приятелю Хмельницького вгледати до Бродів розставившим київським. В дворі гетьмана вони мали знайомих і приятелів. Могли знати про все, що гетьман робить і як з його канцелярії виходять прикази. В пошті Конецької, коли він відлучився до Бродів, також пустку. Це так дивно, що Хмельницький не сумнівався, що Конецький. Як я знав спра-

вність, а це має місце значно в тих містечках, до наших людей належать до ріжних церков. Крім того треба класи велику вагу на програму свята. Свята повинні залаштати до собі бадорий і поважний настрій. І до цього повинні бути пристосовані як промови, так і спів та декламації.

ПОШУКУЮ 84 УКРАЇНЦІВ 3 \$100.

ЛИСТОПАДОВІ ДНІ ЯКІ ВОНИ ДОРОПІ УКРАЇНСЬКОМУ СЕРЦЮ. ОСОБЛИВО ТЕПЕР, КОЛИ СВЯТКУЄМО ДЕЯТУ РІЧНИЦЮ ГЕРОЙСЬКОГО ПОВСТАННЯ НАШИХ БРАТІВ В РІДНІЙ КРАЮ, КОЛИ СВЯТКУЄМО ДЕЯТУ РІЧНИЦЮ ПРОГОЛОШЕННЯ СВОЄЇ РІДНОЇ ДЕРЖАВИ.

ЛИСТОПАДОВІ ДНІ ЯКІ ВОНИ МОГУЧІ, КОЛИ ЖЕ НУТЬ НАШИХ БРАТІВ ДО ШОРАЗ НОВОГО БОЮ. А ЯКІ БОЛЮНІ, КОЛИ ЗГАДАЄМО ЗА ТІ ВЕЛИКІ ЖЕРТВИ, ЯКИМИ ОКУПОВАНО НАШ НАРІД. ЗМАГАННЯ ДО ВОЛІ.

Я НЕ ВЕЛИКИЙ І НЕБАГАТИЙ СОБІ БІЗНЕСМЕН І БАТЬКО ШЕСТИ ДІТЕЙ, АЛЕ В ТІ ЛІСТОПАДОВІ ДНІ НЕ МОЖУ СПОКІЙНО ДУМАТИ, ЩОБИ НЕ ЗЛОЖИТИ \$100 НА ДІМ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ, НА ПРИТУЛОК ДЛЯ БОРЦІВ ЛИСТОПАДОВИХ ДНІВ.

СВОЮ ЖЕРТВУ ВИСИЛАЮ ДО КРАЮ ЧЕРЕЗ:

OBYEKNANYE

P. O. BOX 411,

PHILADELPHIA, PA.

ВІРНО, ЩО ТАКІ САМІ ПОЧУВАННЯ, ЩО Я У МЕНЕ, ЗРОДЯТЬСЯ І В БОГАТОХ ІНШИХ УКРАЇНЦІВ ТА ЩО ВСІ МИ РАЗОМ ТАКІ ЗБЕДУЄМО ВЛАСНИМ КОШТОМ ДІМ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ, НА ПАМ'ЯТКУ НАШИХ ПОЧУВАНЬ ДО РІДНОЇ ЗЕМЛІ.

ЙОСИФ КОКОЛЮС, Картер, Н. Дж.

ГОТУВАННЯ ДО НОВИЛЮ М. КОЦОБИНСЬКОГО В РСФРР.

У вересні 1925 року минає 65 років з дня народження знаменитого українського письменника М. Коцюбинського.

Колегія Наркомосів РСФРР запропонує Головокомісії і Головокомісії дати державний прох, святкуючи кождому з них, а також і гетьманів та класів з містечка РСФРР з українською молодістю.

Нарком А. В. Луначарський ухвалив до всіх культурно-освітніх установ, що провадять роботу серед українців, а спеціальним листом з привідом кождому.

„М. Коцюбинський — пише Луначарський — найталованіший український письменник, у творях якого відбито боротьбу робітників та селян з поміщицями як царським самодержавством. Його твір „Фата Моргана“ — найкраще полатоно в українській літературі, що малює боротьбу українського селянства в період революції 1905 року з його відвідинним ворогом: поміщицями і царством. У період нечуваного терору після революції 1905 року Коцюбинський з надзвичайною силою протесту проти сваволі реакції. Цей мовчав відвідує в письменницьких творях, написаних після першої революції. В обставинах національного гнету царської Росії і поневолення селян, Коцюбинський довго не могли знати українські робітники та селяни, для котрих він переважно писав“.

Зорганізовано всеукраїнську комісію на яку покладено популяризувати кождому з творів, а також організувати збір коштів на збудування пам'ятника письменникові у Вінниці, де він народився.

CHILDREN OF THE MEMBERS OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION.

ASK YOUR FATHER TO INSURE THE CHILDREN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION IN THE LIFE AND ACCIDENT ASSOCIATION. YOUR FATHERS WILL BE INSURED FOR ANY ACCIDENT TO YOU. AND YOU WILL RECEIVE THE UKRAINIAN JUVENILE MAGAZINE.

в. Будинович.

НА ДВА БОКИ.

(Історична повість).

Табора старости поспувався, що вперше дуже поводи і дуже обсеріжно. Ішов так, немаче йшов до кося. Козаки, котрі ладнали на його засідку, домикувалися з того, що їх імірали хтось виявив Ляхам. Бачучи, що Конецької підляється, зашипили наскок на його табір. Частина вернула під Чигирин, частина лишилася в лісах Запорожжя. За пару днів попризді Радницького до Крилова надіхав староста з цілим табором. Дуже був лютий, що Хмельницький же живий, бо тепер, коли в Крилові була не міг такої особи, як сотник, спитати люті старшини. Про ний старшини на горішню тріба було сказати, що він і в Крилові полковник.

Вибачте! Як староста, — Кричевський відповів. — Хмельницький мій сусід. Без воєводи суду і присяги не виймаю старости. Що гетьман сказав би мені, колиби я не виймаю старости. Староста розказав, як вісти приїхав йому гінцев Чигиринський і що про Хмельницького чу-

вазд населення староста. Докази є, зрада Хмельницького ясна як сонце. Ми не повинні ні хвилини гаятися, але дозичи зараз передати катови.

— Без суду? — Шемберг спитав ще раз.

— Якого, до діла, суду нам треба, коли докази є? — староста кричав, бачи, як гетьман об'їздив.

— Деж ті докази? — Шемберг спитав лагідно. — Чому з них робите так таку перед нами? Судіть докази! Як побачимо, що вони справді є, то підозрюємо поставимо перед судом, нехай виправдується.

Староста остовпів глядя на комісара.

— Чи вам, пане комісар, ухажувалося? Як я задивлявся, вичислюючи ті докази.

— Як чуже кожде ваше слово, пане старосто, але не вчув ні одного слова доказу.

— А се, що довіс мені Чигиринський? Се не докази? А се, що розказав Радницький? Се також не докази? Ще вам мало? Чи доказом буде се, що тут набреше сам Хмельницький?

Хмельницький для мене не було доказом і не буде. Але се, що набреше Чигиринський, також не доказ. Хіба ми не знаємо, який дух Чигиринський лишиє на Хмельницького?

— Окрім Чигиринського є ще місар, — обсеріжно одповів, очевидно, Пекель.

— Яке іхало, таке здибало. Рука руку мие. Але що то багаторозбалати. Намасперед треба зібрати свідків, котрі свідчили, що Хмельницький робив; котрі самі чули, що Хмельницький говорив. Хмель-

ницький поставити перед судом і свідків приставити йому до очей. Нехай борониться. Як покажеться, що він справді зрадив, то я перший за тим, щоб його передати катови.

Тоді й його приятелі будуть знімає. Подумайте собі, що стаємо в нас би, ністи іди його без суду.

Тоді й його приятелі будуть знімає. Подумайте собі, що стаємо в нас би, ністи іди його без суду. Тоді й його приятелі будуть знімає. Подумайте собі, що стаємо в нас би, ністи іди його без суду.

Тоді й його приятелі будуть знімає. Подумайте собі, що стаємо в нас би, ністи іди його без суду. Тоді й його приятелі будуть знімає. Подумайте собі, що стаємо в нас би, ністи іди його без суду.

Тоді й його приятелі будуть знімає. Подумайте собі, що стаємо в нас би, ністи іди його без суду. Тоді й його приятелі будуть знімає. Подумайте собі, що стаємо в нас би, ністи іди його без суду.

Тоді й його приятелі будуть знімає. Подумайте собі, що стаємо в нас би, ністи іди його без суду. Тоді й його приятелі будуть знімає. Подумайте собі, що стаємо в нас би, ністи іди його без суду.

Тоді й його приятелі будуть знімає. Подумайте собі, що стаємо в нас би, ністи іди його без суду. Тоді й його приятелі будуть знімає. Подумайте собі, що стаємо в нас би, ністи іди його без суду.

Тоді й його приятелі будуть знімає. Подумайте собі, що стаємо в нас би, ністи іди його без суду. Тоді й його приятелі будуть знімає. Подумайте собі, що стаємо в нас би, ністи іди його без суду.

приказ гетьмана в його ділі було знати як два-три дні до приїзду гетьманського гінця з тим приказом. І сотник був спокійний і Кричевський не журився будучим свого кука, бо кум в кожній хвилині мав змогу скритися на Запорожжя, або й у свого побратима Шугайбова.

Дожидаючи вісти з Бродів, Хмельницький випровував хату. Все, що не міг пригнати до себе своїх приятелів, продав. І діти, буди обсеріжені. На той випадок Хмельницький понаписував листи до ріжних осіб. В тих листах виправдував свій побіг. До гетьмана написав листа такого змісту:

— Чигиринський накликає мене і купив проти мене ріжних фальшивих свідків, бо боїться моєї містви. Фальшиві, замість взяти мене, під свої кляти і дати мені поміч проти нього.

— Я з Бродів, — хтось відповів нешотом. — Гетьмана бачи, де я, який доносить вас. Гетьман баче, а не, що то не перестережлив. Тоді прохид старости, на Крим. Коли староста дозволів йому, себто, він зараз надіслав приказ, що він має стати без ніякого суду. Гінцев з тим приказом вже застряє буде тут.

— Гони до сотні Стукала, — Хмельницький сказав. — Перекажи, який зараз привів сотню сюди, вярнувати мене з рук полковника.

— Чи я тут те потрібний? — спитав вартівний, котрий стояв під віном, пильнуючи, щоб Хмельницький не втік.

(Далі буде).
